

**„Nejvyšším úkolem není teoretické poznání,
nýbrž praktické umění žít.“**

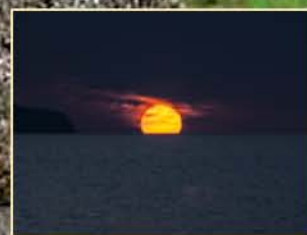
Sokrates

SMYSL KRÁSY

**SYMBOLISMUS
SLUNCE**

**VĚDĚLI JSTE, ŽE...
SOL INVICTUS**

n@ – BULLETIN

Filozofie pro život – č. 99 – 25. prosinec 2017

Pokud je filozofie praktická, je formativní a pomáhá nám poznat a zlepšit sebe sama. Být filozofem je způsob života, který je spojen s nejušlechtilějšími cíli lidstva.

Praktické uskutečňování lidských hodnot vytváří model aktivní kultury, která využívá kvality každého člověka, rozšiřuje mentální obzor a otevírá se všem projevům ducha.

Dobrovolnictví je přirozeným projevem ducha jednoty se životem a lidstvem a projevuje se v praxi hodnotami, jako je obětavost, závazek a hledání společného dobra.

BRNO

www.akropolis.cz/brno

HRADEC KRÁLOVÉ

www.akropolis.cz/hradec

LIBEREC

www.akropolis.cz/liberec

OLOMOUČ

www.akropolis.cz/olomouc

OSTRAVA

www.akropolis.cz/ostava

PARDUBICE

www.akropolis.cz/pardubice

PLZEŇ

www.akropolis.cz/plzen

PRAHA

www.akropolis.cz/praha

ÚSTÍ NAD LABEM

www.akropolis.cz/usti

ZLÍN

www.akropolis.cz/zlin

www.akropolis.cz

Milí čtenáři,

na sklonku starého roku, kdy obvykle rekapitulujeme a přemýšlíme, co nám přinese ten nový, jsem se zamyslela nad tím, co je opravdové poznání. Nad svým psacím stolem mám oblíbený obrázek lodi, která má plachtu v podobě otevřené knihy, jež ji pohání k duze.

Všichni máme své lodě a knihy. Jsme kapitány našich životů – plavidel, která často plují ve velmi rozbouraných vodách. Jen někdy přehnaně sbíráme vědomosti, které pouze ukládáme na dno našich bárek, a ty se pak začnou nebezpečně naklánět a nabírat vodu. Kdybychom dokázali otevřít svou knihu poznání a vystavit ji poryvům větru, používat vše, co jsme se naučili, naše loď by mohla lehounce klouzat po vlnách a letět kupředu vstříc duze.

Jsou chvíle, kdy nás v rozletu brzdí strach, že se zhorší počasí. To se na moři stává. Ale i tento nádherný barevný most duhy vzniká pouze za deště. Učí nás, že po každé bouřce znovu vychází Slunce. Dává nám křídla, abychom se i za největší tmy povznesli ke hvězdám, neboť duha, Iris, je spojením mezi nebem a zemí.

Ivana Hurytová

PODOBENSTVÍ

Říká jedna ústřice druhé: *Cítím v sobě velkou bolest. Je těžká a kulatá a je mi z ní úzko.*

Druhá ústřice zvolá: *Děkuji mořím a nebesům, že já v sobě žádnou bolest nemám. Jsem živá a zdravá jak zevnitř, tak zvenku.*

Kolem zrovna procházel krab, který rozhovor slyšel, a řekl druhé ústřici: *Ty jsi sice zdravá a žádné trápení nemáš, avšak bolest, kterou snášíš tvá kamarádka, je způsobena perlou neskonalé krásy.*

S ÚSMĚVEM JDE VŠECHNO LÉPE...

Chronologie manželství:

První tři roky on mluví, ona poslouchá.
Další tři roky ona mluví, on poslouchá.
Od sedmého roku manželství oba mluví,
sousedé poslouchají.
Na konci oba mluví, soudce si zapisuje.

A také něco o dětech...

Matka: *Řekl jsi, že máš hlad jako vlk, tak proč nejíš?*
Syn: *Mamí, a kdy's viděla, že by vlk jedl hrášek?*

SYMBOLISMUS SLUNCE

Slunce bylo uctíváno po celém světě, především v Egyptě, Asii a Evropě, v rámci Ameriky pak například v Peru a v Mexiku. Bývá spojováno s nebeskými božstvy, často s nejvyššími vládnoucími bytostmi. Symbolickým slunečním ptákem je orel, sokol nebo havran.

Slunce vládne jak dnu, tak i noci. Jeho západ ovšem neznamena smrt, jak by se na první pohled mohlo zdát, ale představuje sestup do podsvětí, ve kterém neumírá, neboť je nesmrtelné. Z tohoto hlediska na něj bývá nahlíženo jako na psychopompa, který provádí duše zemřelých podsvětím. Pokud Slunce po sestupu do podsvětí vyvede duši opět ven, představuje to iniciaci člověka – jeho duchovní zasvěcení. Je tedy spojeno jak se světem živých, tak i mrtvých. Králové, panovníci, faraóni bývali často označováni jako synové Slunce, právě díky výše uvedeným charakteristikám: nejvyšší bytost, nesmrtelnost, zasvěcení.

Významný kult této hvězdy nalézáme ve starověkém Egyptě. Božstvo Amon-Ra je okřídlené Slunce, znázorňované jako rudý kotouč s křídly, přičemž kotouč představuje fyzickou stránku či tělo Slunce a křídla jeho duchovní podstatu. Do heliopolské eneády, která odráží stvoření světa, božstev a lidí, patří sluneční božstvo Atum, které v rámci této mytologické představy povstává z prvotních vod, a tím spouští kreaci. Re, personifikace Slunce, obeplouvá zemi na bárce; přes den přináší všem světlo a energii, v noci pak sám svádí boj s temnotou. Horus, znázorňovaný jako sokol, vítězí v mytickém souboji se Setem, a symbolizuje tak vítězství světla nad temnotou. Z jiného aspektu zde moudrost vítězí nad nevědomostí, což je v rámci výše zmiňovaného souboje doprovázeno též ztrátou oka boha Hora jako oběti pomíjivého a fyzic-

kého ve prospěch trvalého, duchovního. Horus je nebeským vzorem faraona.

Mezopotámský Šamaš, bůh Slunce, bdí nad spravedlností a zákony a bývá nazýván Pánem soudu.

Řecký Helios je personifikací Slunce, jeho jasu i žáru. Jezdí na slunečním zlatém voze. Ten také jednou řídil jeho syn Faethon, který jízdu nezvládal a ohrožoval spálením celou Zemi, až ho bleskem zabil nejvyšší bůh Zeus a ztrestal tak jeho pýchu. Apollon vládne světlu, umění, lukostřelbě a léčení. Personifikuje sluneční paprsky, které přinášejí energii a také uzdravují. Je zajímavé, že v řecké mytologii se vchod do podsvětí nazýval Bránou Slunce. A je třeba také zmínit řeckého Herakla, který je typickým představitelem solárního hrdiny. Jeho dvanáct prací v astrologickém klíči představuje dvanáct slunečních znamení Zvěrokruhu.

V Římě nebyl zpočátku slunečný kult tak významný, velký rozmach zaznamenal až během císařství, a to především díky řeckému i dalším východním vlivům.

V Indii patří mezi sluneční božstva Súrja a Savitar, jejichž charakteristiky jsou téměř totožné. Súrja má schopnost vidět celý svět. V této tradici se dochovala zmínka o zrození Slunce z oka boha Puruši. Savitar, řízen slunečními impulsy, vede duše zemřelých do míst spravedlivých a zároveň má schopnost udělovat nesmrtelnost. V buddhismu je samotný Buddha, Světovládce, ztotožňován se Sluncem.

Je zřejmé, že ve svých mýtech, bozích a symbolech, ať už vědomě nebo nevědomě, národy odrážely hluboký význam této hvězdy, která je centrem naší části vesmíru. Byla v tom pokora

VĚDĚLI JSTE, ŽE...

... ve starověkém Římě slavili koncem prosince tzv. Sol Invictus – svátek nepřemožitelného Slunce. Římský císař Aurelián vydal roku 275 zákon, podle něhož se Sol Invictus stal státním svátkem, který připadal na 25. prosince. Stejný císař také zavádí nové kolegium kněží (pontifiků), kteří měli na starost uctívání tohoto kultu.

... svátek Sol Invictus byl událostí, při níž bylo oslavováno vítězství Slunce nad tmou. Díky velké popularitě tohoto svátku převzala stejné datum i křesťanská církev a ustanovila ho jako den narození Ježíše Krista. Je rovněž spojen se zimním slunovratem, který slavily mnohé starověké kultury.

... Sol byl původně slunečním bohem kmene Sabinů, žijícího na území Itálie v době Etrusků. Později ho převzali Římané a ztotožňovali ho s řeckým Heliem, stejně jako byla Luna spojována s řeckou Selenou. Jeho kult se v Římě šířil hodně pomalu. Měl chrám na Quirínalu, kde také císař Octaviánus Augustus nechal roku 10 př. n. l. zřídit sluneční hodiny. Tyto hodiny se skládaly z vysokého obelisku (21 metrů) dovezeného z Egypta, který byl vztyčen na Martově poli a na velké ploše okolo něj byl znázorněn Zodiak a hodiny, které byly ve své době největší na světě. Kromě měření denního času tyto hodiny určovaly jarní a zimní rovnodennost.

... jiný chrám tohoto božstva byl postaven v cirku pod Aventinem, protože Sol byl zpodobňován jako vozataj řídící čtyřspřeží, a byl tak ochráncem vozatajů a jejich soutěží. Byla uznávána jeho vševědoucnost, proto mohl varovat před spikleneckými úklady, a varoval prý i před Caesarovou vraždou. Byl zpodobňován na mincích z doby Antonia a Octaviána.

... později byl spojován s perským bohem světla Mithrou. Ten má se Solem mnoho společných aspektů a vzájemně se v mithraismu doplňují. Spojením s Mithrou se ze Slunce stává duchovní síla, která dává sílu i hrdinům.

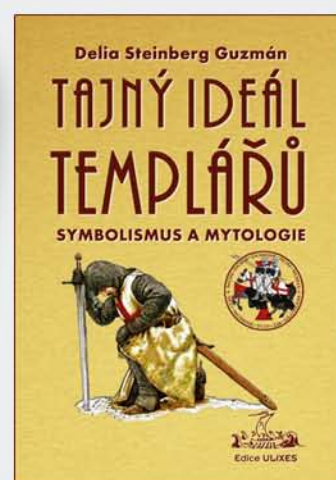
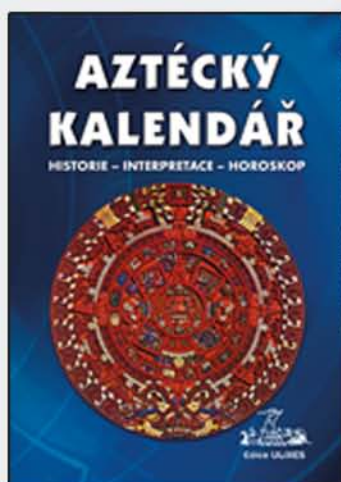
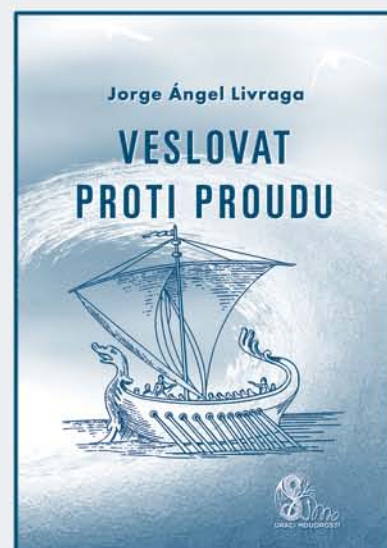
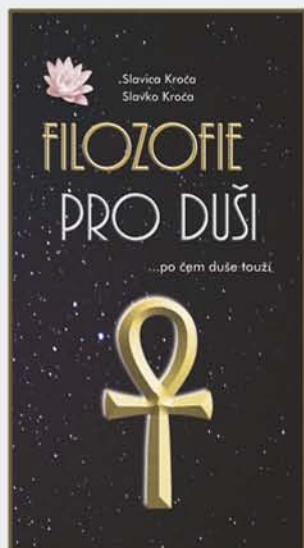
... Slunce za svého patrona považovali i různí římscí císaři jako například Septimus Severus, Aurelián nebo Julián řečený Apostata. Posledně jmenovaný je považován za mithraistu, ale on sám pro své ochranné božstvo, které bdí nad ním i celou jeho říší, užívá označení Sol.

...CO BYLO, JE A BUDE KRÁSNÉ

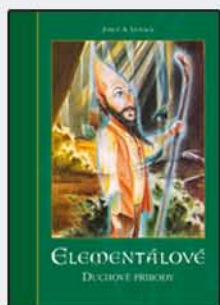
ROK 2018 S KRÁSNÝM DÁRKEM

KNIHY A UNIKÁTNÍ ARCHEOLOGICKÉ NÁLEZY Z CELÉHO SVĚTA

Filozofie

Symbolismus

V našich sídlech nebo na www.vecnakrasa.cz

SMYSL KRÁSY

Když existuje smysl pro krásu, je vše, co člověk uskutečňuje, následuje tento smysl, krásné. Stejně tak může existovat smysl pro ctnost a správnost, a když se vloží do jednání, je vše, co člověk dělá, o čem přemýšlí a co cítí, správné a krásné.

N. Šrí Rám, Krása ctnosti

Tato tak inspirující slova a celý autorův článek jsou chvalozpěvem na krásu v jejím nejvznešenějším aspektu, umožňujícím nám vyhnout se každodenním neštěstím a nechat duši svobodně dýchat.

Zprvu je nutné vysvětlit, že když zmiňujeme smysl pro Krásu, neděláme to ve vztahu k žádnému z pěti běžných smyslů. Toto je jistý *vnitřní smysl*, abychom ho nějak pojmenovali, který je spojen spíše s vnitřním vnímáním a intuicí.

To nás vede k tomu, abychom si položili různé otázky a podívali se na Krásu z různých uhlů, tak jemných, že slova se vždy zdají být chudá.

Co je Krása? Mohli bychom ji definovat tak, aby to bylo platné pro všechny lidi?

Ne, je téměř nemožné ji definovat, protože by to každý člověk učinil jiným způsobem, v souladu s vlastní osobností, kolísavostí nálady, se svými zkušenostmi, svými prožitky, svými zvyky, předsudky... A též dle své zralosti, když nám léta umožní opravdu dozrát díky zkušenostem.

Měli bychom tedy uznat, že Krása je otázkou názoru? Ani to nemůžeme připustit, přestože bohužel i Krása, jako mnohá další vnitřní vnímání, byla zmanipulována, až se přizpůsobila módě a ziskům, které lze na základě toho získat.

Dnes se obchoduje s tím, co je ošklivé nebo absurdní, protože nás navykli svolit k tomu, co všichni schvalují, aniž by záleželo na důvodech. Často jsme se ptali sami sebe, proč musíme souhlasit s ošklivostí, s tím, co nás odpuzuje, co nás nutí uznat, že nic nechápeme, ale přesto to všichni schvalují, s tím, co se nejvíce prodává, co je v módě avantgardní?

V takové situaci musíme hledat opravdovou Krásu, která, i když je nedefinovatelná, je alespoň vnímána všemi a přetrvává v čase. Nadčasová a archetypální Krása, vzor, který vždy vzbuzuje obdiv a touhu spojit se s harmonií, kterou vyznačuje.

Archetypální idea Krásky nás vede k rozlišování vnější a vnitřní krásy.

Vnější krása se zakládá především na formách, které, ať se nám to líbí či nikoli, se mění a jsou zničeny. Vnitřní krása může být subjektivní, a je taková, ale je schopna najít esenci všech věcí, když hledáme trvalé prvky, které překračují formy. K tomu musíme použít zvláštní styl vidění, slyšení a vnímání všeobecně.

Krásu okamžitě a zcela oceníme, když je naše vědomí klidné a není podmíněno okolnostmi ani názory. Krása je vnímána jako působení harmonických proporcí, což není vždy vědomé, ale přesto probouzí jistotu, ne zcela známou, část našeho vědomí.

Nejdůležitější je, že přesto a navzdory tomu, že nelze definovat Krásu ani poznat vlastní vědomí do hloubky, probíhá účinná změna, klidná tendence k soustředění, k rozjímání, k jednotě; bez mentálního opracovávání, které by zničilo podobný stav duše nacházející se nad všemi smysly.

Tato Krása neodporuje analytickému uvažování; zahrnuje ho bez přemýšlení. Pouhý intelektualismus ji ničí. Hluboká Krása naopak v našem projevu vyvolává vyzařování jemnocitu, cituplnosti, vytříbenosti, rovnováhy a účinnosti; přibližuje nás ke správnosti, k pochopení, k lásce.

Archetypální Krása se přirozeným způsobem odráží v krásných formách.

Mohli bychom tvrdit, že celá Příroda je krásná, protože nehledá umělé ozdoby, protože *neví*, že je krásná, ale je... proto zasahuje duši. Protože vše v Přírodě tíhne k evoluci, což znamená, že vše tíhne ke své vlastní esenciální pravdě, a tímto i ke Kráse.

Mohli bychom tvrdit i to, že Umění je Krásou, přestože bychom se tím pustili do polemiky podobné té o definici Krásy, neboť bychom museli specifikovat, co chápeme jako Umění. Existuje mnoho forem opravdového Umění a jsou to ty, které dojímají duši a harmonizují nás. Jsou to ty, které nám na okamžik umožní zapomenout na sebe samé a vtáhnou nás do zvláštního světa, do něhož se noříme s opravdovým vnitřním potěšením.

Umění s Krásou integrují vědomí, téměř vždy rozptýlené v tom, co je povrchní, vytvářejíce příjemné, spontánní a harmonické soustředění. Nevadí, že neznáme zákony určitého umění; prostě zaznamenáváme umělecké působení těchto zákonů.

Kvůli oněm neštěstím, která pokřívují lidskou společnost, jsme za umění přijali jakýkoli projev, v němž převládá rozpad a neuspořádané seskupení součástí bez vzájemného vztahu. Takto jsme ztratili nádhernou hodnotu jednoty opravdového uměleckého díla.

Každé umění má svá pravidla a své techniky; všichni umělci je musí znát, a když je jednou ovládnou, vstupují do světa inspirace, v němž nejsou vidět pravidla, nýbrž jejich hluboký výsledek, kterým je Krása.

Připomeňme si slova Šrí Ráma: *Říká se, že všechna Umění tíhnou k hudbě; je v nich úmysl přiblížit se k hudbě, která je ze všech umění nejsubjektivnější, protože je éterická, jemná a velmi podobná pohybům vědomí. V ní, a tudíž i v Umění, existuje harmonie v pohybu jako melodická linie, která zahrnuje rytmické a harmonické kombinace.*

Proto je naší povinností co nejdříve umožnit dětem kontakt s Krásou, protože v té míře, v níž se probouzí a stabilizuje jejich vědomí, ji dokážou vidět ve všem, bez ohledu na to, v čem se nachází. A pokud jsme to doposud neučinili, vždy je správná chvíle znovu se cítit dítětem, čistým a přirozeným, abychom odhalili nádherné světy rukou imaginace.

Prof. Delia Steinberg Guzmán
Prezidentka Mezinárodní organizace
Nová Akropolis

KURZ SROVNÁVACÍ FILOZOFIE A PSYCHOLOGIE VÝCHODU A ZÁPADU

Tento kurz nabízí přehled nejvýznamnějších základních poznatků o člověku, univerzu, životě a společnosti, které nám zanechaly civilizace Východu i Západu.

PROČ JE KURZ UŽITEČNÝ?

- Abychom lépe poznali sebe sama: etické otázky jednotlivce;
- Abychom do svého života vložili hloubku a nadčasovost;
- Abychom pochopili okolnosti, v nichž žijeme: hledání spravedlnosti ve společnosti, soužití mezi lidmi;
- Abychom byli hlavními tvůrci lepší budoucnosti: význam dějin pro pochopení současnosti a toho jak dnes žít a aktivně vytvářet budoucnost.

Součástí kurzu jsou cvičení rozvíjející důležité schopnosti člověka inspirovaná probíranými tématy.

TÉMATATA KURZU

ČLOVĚK SÁM SE SEBOU – ZÁHADA ŽIVOTA

ČLOVĚK A JEHO PŘIROZENOST

TISÍCIETÁ INDIE

MOUDROST TIBETU

BUDDHISMUS

ČÍNA

EGYPT

ARISTOTELES

NEOPLATONIKOVÉ

ČLOVĚK A SPOLEČNOST – ČLOVĚK A SOUŽITÍ

PLATONSKÁ TRADICE

ŘÍM A OBČANÉ SVĚTA

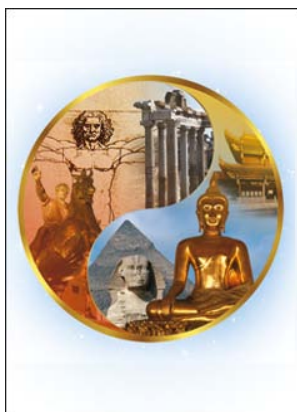
FORMY USPOŘÁDÁNÍ SPOLEČNOSTI

ČLOVĚK V PRŮBĚHU DĚJIN – MÝTUS A DĚJINY

STARODÁVNÉ VĚDY

www.akropolis.cz

FILOZOFIE PRO ŽIVOT

Kurz filozofie a psychologie Východu a Západu

Kurz nabízí přehled nejvýznamnějších základních poznatků o člověku, univerzu, životě a společnosti, které nám zanechaly civilizace Východu i Západu.

Utváří opravdový pramen inspirace pro člověka, který si klade velké otázky a čelí osobním a společenským výzvám života.

Je rozdělen do tří základních modulů: první se věnuje poznání o člověku samotném (Kdo jsem?), druhý jeho vztahu k ostatním lidem a schopnosti vzájemného soužití a poslední modul zkoumá stopy jednotlivce i lidstva napříč dějinami (Odkud přicházíme a kam směřujeme?).

EMOCE A INTELIGENCE

Přednáška

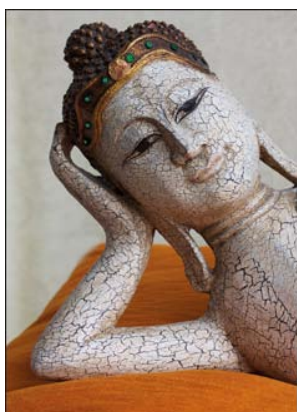
Stav našeho myšlení a cítění definuje, kým jsme a jak se v životě projevujeme. Filozofové i psychologové mluví o duši, psýše, jejíž rozvoj máme ve svých rukou. Můžeme ji usměrnit k nejvyšším citům a myšlenkám a být sami sebou, nebo se nechat vláčet okolnostmi a druhými lidmi. Můžeme své myšlenky a emoce nechat plynout a být jejich otroky, nebo se můžeme naučit nad nimi získat kontrolu kdykoliv budeme chtít nebo potřebovat. Tím je nejen můžeme ovládat, ale i formovat a rozvíjet. Sebeúcta a radost z toho, jaký život žijeme, se obvykle nedostaví sama, ale až tehdy, když jsme pány své duše.

LÁSKA A SMRT

Přednáška

Láska a smrt jsou odnepaměti silná témata nejen pro filozofy a básníky. Obě jsou neustále přítomné a obě hýbou našimi životy i osudy. Láska je tou, která spojuje, přitahuje a uvádí do pohybu, tou, kterou si spojujeme se životem. Smrt je pro nás koncem něčeho, a tak se na první pohled se zdá, že je opakem života. Ale po hlubším zamyšlení může být také vnímána jako dveře vedoucí do jiné místnosti. Něco končí, a tím umožňuje, aby začalo něco jiného. A je možné, že tyto dvě místnosti, tyto dva světy, spojuje láska, jako síla schopná spojit nejenom nás, jednoho s druhým, ale propojit i celé univerzum a všechny jeho části s Bohem. Prozkoumejme s pomocí velkých filozofických systémů i mytických obrazů tyto velké záhady života.

INDIE

Přednáška s videoprojekcí

Indie je dodnes obdivuhodným světem s bohatou tisíciletou kulturou a historií. Od nejstarších dob zde můžeme nalézt hluboká a komplexní pojetí Boha, vesmíru i člověka. Indická Moudrost učí, že celé univerzum je propojeno a ve vzájemných vztazích. A poutem, které toto spojení umožňuje, je Život. Proud Jednoho nekonečného Života, v němž neexistuje smrt, ale pouze změna stavu a projevení se skrze nesčetné množství těl a forem. Smyslem procházení různými formami a těly je poznání sebe sama a nalezení cesty ke znovudosažení vědomí jednoty. Pojďme si o tom povědět více.